

נספח שני:

השוואת סיפורי ההחייאה של אליהו ושל אלישע

1. מבוא

אף בסיפורנו, כמו ברבים מן הסיפורים על אלישע, צועד אלישע בעקבות אליהו רבו, ומחולל נס שיש בו דמיון רב לנס שחולל אליהו בנסיבות דומות, הלוא הוא נס החייאת בן האלמנה הצרפית המתואר במל"א פרק י"ז. בשני הסיפורים זוכה הנביא להכנסת אורחים בביתה של אישה, הדואגת גם למאכלו וגם למקום לינה בעבורו בעלייה שבגג ביתה; בשניהם חולה בנה היחיד של האישה ומת לאחר מכן; ובשניהם מתאמצים הנביאים להשיב את הבן אל החיים ומצליחים בכך לבסוף, ואז הם משיבים אותו לאמו. בשני הסיפורים עוברות שתי הדמויות המרכזיות שבכל סיפור - הנביא והאישה שמולו - שינוי, ושינוי זה הוא עיקרו של הסיפור ולשמו הסיפור נכתב. שינוי זה מתבטא בהתנהגותה ובעמדתה הרוחנית של כל אחת מדמויותיו.

בתוך המסגרת הכללית הדומה של שני הסיפורים ניכרים הבדלים רבים ואף עקרוניים בין שניהם. המשכו של נספח זה יוקדש לפירוט הבדלים אלו תוך התמקדות בשני תחומים: בתיאור היחסים בין כל אחת מן הנשים לבין הנביא, ובתיאור מעשה ההחייאה עצמו שעשה כל אחד מן הנביאים.

בטרם נפרט הבדלים אלו, הבה נעמוד על שורשם: שורש זה מצוי בהבדל שבין הבעיה בסיפור אודות אליהו לבעיה בסיפור אודות אלישע. בשני הסיפורים השינוי שחל אצל הנביא נועד לפתור את בעיית הסיפור, וכיוון שהבעיות שונות מאוד זו מזו, גם השינוי שחל בנביא בכל אחד מן הסיפורים הוא אחר.

הבעיה בסיפור אודות אליהו היא הבצורת שגזר הלה על בני עמו, והניסיון האלוהי להניא את הנביא מגזרתו, כדי שיהא מוכן לחידוש הגשמים.¹ האלמנה המארחת אותו בביתה משמשת כשליחת ה' שלא מדעת בוויכוח המתנהל בין הנביא לבין משלחו. יחסה אל הנביא, עוד מראשית המפגש ביניהם בשערי צרפת, הוא מסתייג. לא היא 'מחזיקה' בנביא כדי שיאכל בביתה לחם, אלא כמעט ההפך מכך: אליהו מתאמץ לשכנעה שתתחלק עמו בלחמה. לשם כך מחולל אליהו את נס כד הקמח וצפחת השמן, ובכך הוא

1. הדברים הללו מבוססים על תפיסתנו את סיפור הבצורת כפי שבאה לידי ביטוי בסדרת העיונים 'בצורת' בספרנו פרקי אליהו. הדברים שיבואו מייד להלן בנוגע לסיפור החייאת בן האלמנה הצרפית, מבוססים על עיון ו בסדרת העיונים היא.

מאפשר לה לארחו בביתה. אולם נראה שחשדנותה והסתייגותה מן הנביא (שאותו כנראה לא הכירה) לא פגו. כשמת בנה, היא מאשימה את הנביא באחריות לכך, והיא קוראת לו לעזבה לנפשה ("מה לי וְלָךְ?").

יחסו של אליהו אל האלמנה, לעומת יחסה אליו, הוא חיובי מתחילת הסיפור ועד לסופו. הוא מנסה לרצותה הן בחוללו את נס כד הקמח וצפחת השמן הן בהחיותו את בנה. אם כן, לא יחסו של אליהו לאלמנה ולבנה הוא המצריך שינוי. הדבר הנצרך לשינוי הוא עמידתו של אליהו על המשך קיום גִזְרַת הבצורת, ושאלה זו נוגעת ליחסים בין הנביא למשלחו, או אולי בין הנביא לעם ישראל כולו.

מות בנה של האלמנה והצורך להחיותו הם הגורמים לשינוי שחל באליהו. שינוי דרמטי זה מתחולל בנביא בעת שהוא ניצב מול הבן המת ומחליט כי שובו לחיים הוא דבר נחוץ, לא מתוך חשבון אישי שבינו לבין האלמנה הצרפית, אלא לגופו של דבר. משמעות תפילתו השנייה של אליהו היא ויתור על עמדתו בנוגע לגִזְרַת הבצורת. שובו של הילד לחיים על פי תפילתו של אליהו מבשרת את השינוי במהלך הסיפור: מייד לאחר מכן נשלח אליהו להשיב את הגשם על פני האדמה ("ח, א).

שינוי זה שחל באליהו גורם גם לשינוי יחסה של האלמנה אליו. יחסה המפקפק אליו משתנה באחת כאשר אליהו משיב לה את בנה החי, והיא מודה עתה באמיתת נבואתו ("ז, כד).

בסיפורנו, בניגוד לכך, אין כל בעיה ביחס השונמית אל הנביא. מתחילת הסיפור ועד לסופו היא מאמינה ביכולתו ובהיותו "אִישׁ אֱלֹהִים קְדוֹשׁ". מסיבה זו היא 'המחזיקה' בו לאכול לחם בביתה, והיא היוזמת את אירוחו בביתה בעלייה שבנתה במיוחד בעבורו. מחמת כן היא גם פונה אליו לאחר שבנה מת, ומחזיקה ברגליו כדי לשכנעו לפעול להשבת בנה אליה. בתחום זה לא חל אפוא כל שינוי בשונמית במהלך הסיפור.

השינוי שחל בשונמית הוא ביחסה לתפקידה האימהי, ביחסה לבנה, ועל כך עמדנו בהרחבה בעיון ו. שינוי זה הֵחֵל רק כאשר מת הילד.

יחסו של אלישע אל השונמית ואל בנה אינו חם וחיובי כמו יחסו של אליהו אל האלמנה שאירחה אותו בביתה. אדרבה: הוא שומר על מרחק ניכר בינו לבינה לאורך כל הסיפור, ועל סיבת הדבר עמדנו בעיונים קודמים. מרחק זה גרם לכך שאלישע לא התעניין בגורלו של הילד שנולד בגִזְרַתו, ולא ראה את עצמו אחראי לחייו ולגידולו. מות בנה של השונמית והעלמת הדבר מידיעתו הם שגרמו לשינוי שחל באלישע. בעמדו מול הבן המת ובחפצו להשיבו לחיים, משנה אלישע במעשיו את יחסו לילד, ומקבל על עצמו אחריות לגורלו (וממילא גם לגורל אמו).

נמצאנו למדים, כי בעיות שונות הן העומדות במרכז כל אחד מן הסיפורים הללו, וממילא השינוי הנדרש מן הדמויות שבכל סיפור כדי לפתור בעיות אלו, הוא שינוי אחר. מכאן ההסבר להבדלים הפרטיים הרבים שבין שני הסיפורים.

2. מערכת היחסים בין האישה לנביא בכל אחד מן הסיפורים²

גם האלמנה הצרפית וגם האישה השונמית האשימו את איש האלוהים המתגורר בעליית ביתן, ואשר נהגו בו הכנסת אורחים, באחריות לשברון הלב שנגרם להן במות בנן היחיד. אולם קווי הדמיון הברורים בין שני הסיפורים, אין בהם כדי לטשטש את השוני המהותי שביניהם.

א. יחס כל אחת מן הנשים אל הנביא

1. האישה השונמית אינה מאשימה את אלישע באחריות למות בנה, אלא בכך שנתנו לה בלא שביקשה, ובכך גרם בעקיפין לאכזבה המרה שבמותו:

כח ותאמר: הַשְּׂאֵלְתִי בְּן מֵאֵת אֲדֹנָי? הֲלֹא אִמְרָתִי לֹא תִשָּׁלַח אֹתִי!

האלמנה הצרפית, לעומת זאת, מאשימה את אליהו בפירוש באחריות למות בנה:

מל"א י"ז, יח בָּאתְ אֵלַי לְהַזְכִּיר אֶת עֹנִי וּלְהִמִּית אֶת בְּנִי?!

2. סיפורה של השונמית, מתחילתו ועד סופו, הוא סיפור של אמונה גדולה באיש האלוהים, בקדושתו ובכוחו לחולל נסים. תלונתה בפני אלישע, אינה בגדר הבעת אי אמון בו וקריאת תגר כנגדו, אלא אדרבה: היא בגדר דרבון לאיש האלוהים שיחוש אחריות לפעול לתיקון המצב. על כן היא באה אליו להר הכרמל, על מנת להשיבו לביתה שיפעל להשיב את בנה לחיים:

ל ותאמר אם הנער: חִי ה' וְחִי נַפְשֶׁךָ אִם אֶעֱזָבְךָ

וְיָקָם וְיִלְךְ אַחֲרָיָה.

האלמנה הצרפית, לעומתה, מבטאת בהאשמתה את אליהו על מות בנה אי אמון בו. זאת אנו למדים מתגובתה האחרונה, כשהשיב לה אליהו את בנה החי. אז אמרה:

מל"א י"ז, כד עֲתָה זֶה יִדְעֵתִי כִּי אִישׁ אֱלֹהִים אַתָּה וְדָבַר ה' בְּפִיךָ אָמַת.

משמע: קודם לכן, בעת שהתלוננה כנגדו, לא סברה כי דבר ה' בפיו אמת.

3. תלונתה-התרסותה של הצרפית כנגד אליהו המצוי בביתה הפוכה ממש ממטרותה של השונמית בתלונתה, והיא נועדה לנמק את דרישתה ממנו לעזוב את ביתה:

יח מֶה לִּי וְלָךְ אִישׁ הָאֱלֹהִים...

וכבר ביארנו בעמ' 64-65 בפרקי אליהו כי משמעה של קריאה זו הוא בקשה לניתוק מגע ולהסתלקותו של המפריע - הַפֶּךְ דְרִישָׁתָה של השונמית מאלישע שיבוא לביתה.

משמע, בשני הסיפורים הללו מעוצבות שתי מערכות יחסים הפוכות בתכלית בין האישה-האם השכולה לבין הנביא שכנגדה.

2. הדברים הבאים עד לסוף נספח זה לקוחים, בשינויים קלים, מן הספר פרקי אליהו, עמ' 91-97.

אלישע, אשר שב לבית השונמית מחמת שבועתה (זאת לאחר שניסה לסייע בידה באמצעות גיחזי וללא נוכחותו!), נכנס לעליית הבית, "וְהִנֵּה הַנְּעָר מֵת מְשָׁכָב עַל מִטָּתוֹ" (פסוק לב). לאחר החייאת הבן, אין אלישע מזדרז להשיבו לאמו, ואף אינו עושה כן בעצמו. האם שהעלתה את בנה לעליית איש האלוהים נקראת להורידו משם. לא אלישע יורד מן העלייה הביתה, אלא השונמית היא העולה אליו:

לו וַיִּקְרָא אֶל גִּיחְזִי וַיֹּאמֶר: קְרָא אֶל הַשְּׁנֹמִית הַזֹּאת
וַיִּקְרָא וַתָּבוֹא אֵלָיו.

גם בהמשכו של פסוק זה מובא דברו של הנביא, אך אל מול קריאת השמחה של אליהו: "רְאֵי חַי בְּנִי", בולטת הוראתו הצוננת של אלישע:

וַיֹּאמֶר: שְׂאֵי בְנִי.

שלא כמו האישה הצרפית, אשר ביטאה את הכרתה החדשה באליהו לאחר שהשיב לה את בנה החי, לא הוציאה השונמית מילה מפיה כשקיבלה את בנה:

לו וַתָּבֹא וַתִּפֹּל עַל רַגְלָיו וַתִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה, וַתִּשָּׂא אֶת בְּנָהּ וַתִּצְאָ.

זאת משום שלא נשתנה דבר ביחסה הבסיסי לאלישע. הרי היא צפתה מראש שכך יהיה, ועל כן מסתפקת היא בהודאה דמומה זו.

ההבדל הגדול הזה בין שתי מערכות היחסים שבין הנביא לאישה העומדת מולו בכל אחד מן הסיפורים נובע מן ההבדל המהותי בין שניהם: בסיפור אודות אליהו משמשת האישה שלוחה שלא מדעת של ה' בביקורת על אליהו ובמאמץ להביאו לשינוי עמדתו ביחס לבצורת הממושכת. מכאן המתח המאפיין את היחסים בינה לבין הנביא ומכאן שינוי יחסה אל הנביא לאחר שחל בו עצמו השינוי.

תפקידה של האישה השונמית, לעומת זאת, אינו לשנות את הנביא ולבקר את מעשיו (אף שגם אלישע עובר שינוי במהלך הסיפור); אדרבה, היא מעריצה גדולה שלו ומאמינה ביכולתו המופלאה. תפקידה בסיפור הוא להשתנות בעצמה במה שנוגע לאימהותה לבנה.

3. החייאת הבן על ידי אליהו ועל ידי אלישע - ההבדלים ומשמעותם

לצורך השוואת מערכות היחסים שבין כל נביא לבין האם העומדת מולו, היה עלינו להשוות את המסגרת של שני סיפורי ההחייאה. עתה נשלים את מעשינו בהשוואת הגרעין של שני הסיפורים, היינו תיאור ההחייאה עצמו (פסוקים יט-כב במל"א י"ז, ופסוקים כט-לה בפרקנו). בשני המקומות מתייחד הנביא בעלייתו עם הילד המת המושכב על מיטתו, בעוד האם נשארת בבית למטה, ובשניהם מכיל תיאור ההחייאה שלושה רכיבים:

א. תפילת הנביא לה'

ב. פעולה מעשית של מגע עם הילד המת

ג. תחיית הילד

ועוד צד שווה בין שני הסיפורים: בשניהם ניסיונו הראשון של הנביא להחיות את הילד אינו עולה יפה.

עד כאן הצדדים השווים בין שני התיאורים. במה הם נבדלים?

בין שני התיאורים הללו מתהפך היחס בין תפילתו של הנביא לה' לבין פעולתו המעשית להחייאת הבן. כתוצאה מהיפוך זה, שונה גם אופיו של הרכיב השלישי, תיאור תחיית הילד, בכל אחד מן הסיפורים. ובעצם, היפוך זה קובע את אופיו השונה לגמרי של כל אחד משני תיאורי ההחייאה הללו. בטרם נפרש את דברינו נציג טבלת השוואה זו:

אלישע		אליהו	
<p>(לא) וַגַּחְזִי עָבַר לַפְּנֵיהֶם וַיִּשֶׂם אֶת הַמְּשַׁעֲנֵת עַל פְּנֵי הַנֶּעֱר וַאִין קוֹל וַאִין קִשְׁב... וַיַּגֵּד לוֹ לֵאמֹר: לֹא הִקִּיץ הַנֶּעֱר.</p>	מעשה	<p>(כ) וַיִּקְרָא אֶל ה' וַיֹּאמֶר: ה' אֱלֹהֵי הַגֵּם עַל הָאֲלַמָּנָה אֲשֶׁר אָנִי מִתְגֹּרֵר עִמָּה הֲרַעוֹת לְהַמִּית אֶת בְּנָהּ.</p>	תפילה
<p>(לב) וַיָּבֵא אֱלִישֶׁע הַבְּזִתָּה... (לג) וַיָּבֵא וַיִּסְגֹּר הַדְּלֵת בְּעַד שְׁנֵיהֶם וַיִּתְפַּלֵּל אֶל ה'.</p>	תפילה	<p>(כא) וַיִּתְמַדַּד עַל הַיֶּלֶד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים</p>	מעשה
<p>(לד) וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל הַיֶּלֶד, וַיִּשֶׂם פְּיוֹ עַל פְּיוֹ וַעֲיִנָיו עַל עֵינָיו וַכַּפְּיוֹ עַל כַּפּוֹ וַיִּגָּהֵר עָלָיו וַיִּחַם בְּשֵׁר הַיֶּלֶד. (לה) וַיֹּשֶׁב וַיֵּלֶךְ בְּבֵית אֶחָת הַנָּה וְאֶחָת הַנָּה וַיַּעַל וַיִּגָּהֵר עָלָיו וַיִּזְזֹרֵר הַנֶּעֱר עַד שִׁבְעַת פְּעָמִים</p>	מעשה	<p>וַיִּקְרָא אֶל ה' וַיֹּאמֶר: ה' אֱלֹהֵי תִשָּׁב נָא נַפְשׁ הַיֶּלֶד הַזֶּה עַל קִרְבּוֹ.</p>	תפילה
<p>וַיִּפְקַח הַנֶּעֱר אֶת עֵינָיו.</p>	תחיית הילד	<p>(כב) וַיִּשְׁמַע ה' בְּקוֹל אֱלִיהוֹ וַתִּשָּׁב נַפְשׁ הַיֶּלֶד עַל קִרְבּוֹ וַיַּחֲי.</p>	תחיית הילד

אמנם שני הנביאים התפללו אל ה', אולם בתיאור של מעשי אלישע מסתפק הכתוב בציון עצם העובדה שהתפלל. הוא מקדיש לכך שלוש מילים בלבד, אין הוא מוסר את

תוכן התפילה, ומכאן ואילך לא שב הסיפור עוד לנושא זה. נראה, כי תפילתו של אלישע אינה עניין מרכזי כלל בנס ההחייאה. הוא נושא אותה רק כפתיחה למעשה ההחייאה, משום שנס כה חריג מחייב הקדמת תפילה לפניו, או שמא מבקש אלישע מה' שיורהו את הדרך להחיות את הילד.

עד כמה שונה הדבר בתיאור ההחייאה שעשה אליהו! קריאתו אל ה' היא העניין המרכזי בתיאור הנס. לא תפילה אחת נושא אליהו, אלא שתיים. התפילה הראשונה לא השיגה את מטרתה והילד נותר מת, ועל כן נשא אליהו תפילה אחרת, שונה במהותה.³ הכתוב מתאר את שתי התפילות של אליהו כ'קריאה אל ה'!' לשון זו מלמדת על אופיה של תפילתו שאינה פורמאלית, אלא מביעה את מצוקתו של המתפלל. אין הכתוב מסתפק בציון עצם העובדה שאליהו התפלל, כפי שעשה אצל אלישע, אלא הוא מביא את לשונן של שתי התפילות במלואן. וכך, לעומת שלוש מילים המוקדשות לתפילתו של אלישע, אנו מוצאים שלוש מילים המוקדשות לכך בסיפור על אליהו. הפוך הדבר בתיאור הפעולות המעשיות שעשו שני הנביאים. מעשיו של אליהו ביחס לילד מתוארים בחמש מילים: "וַיִּתְמַדְד עַל הַיֶּלֶד שְׁלֹשׁ פְּעָמִים".

לעומת זאת, בסיפור על אלישע מתוארות בפירוט רב שתי פעולות מעשיות ביחס לילד. הראשונה היא המעשה שעשה גיחזי במצנת רבו - שימת משענת אלישע על פני הנער. פעולה זו לא השיגה את מטרתה - "לֹא הִקִּיץ הַנֶּעָר"; ועל כן פעל אלישע בעצמו (לאחר שהתפלל) פעולה מעשית ביחס לנער, וזו מקבילה עקרונית לפעולתו של אליהו שהתמודד על הילד. אלא שהמעשה שעשה אלישע מתואר לפרטי פרטיו, ולא פעם אחת הוא מתואר אלא פעמיים:

לד	וַיַּעַל וַיִּשְׁכַּב עַל הַיֶּלֶד...	וַיִּגְהַר עָלָיו
לה	וַיִּשָּׁב... וַיַּעַל	וַיִּגְהַר עָלָיו

כפילות זו בתיאור המעשים שעשה אלישע, עומדת בהקבלה ניגודית לכפילות בתיאור תפילתו של אליהו:

מ"א ז', כ	וַיִּקְרָא אֶל ה' וַיֹּאמֶר: ה' אֱלֹהֵי...
כא	וַיִּקְרָא אֶל ה' וַיֹּאמֶר: ה' אֱלֹהֵי...

אמנם בפועל גם אליהו עשה את מעשיו שלוש פעמים, אולם הכתוב מסתפק בציון מספר זה, ואינו מתאר אפילו התמודדות אחת של אליהו על הילד לפרטיה. אצל אלישע מתוארות גהירותיו על הילד פעמיים, תוך פירוט מעשיו, ואף תוצאותיהן ההדרגתיות מתוארות: תחילה "וַיִּחַם בְּשׁוֹר הַיֶּלֶד" (לד), ואחר כך (לה) "וַיִּזְוֶר הַנֶּעָר" (- ויתעטש). מספר גהירותיו של אלישע הוא, כמצוין בכתוב: "עַד שָׁבַע פְּעָמִים",⁴ ואף כאן בולט הריבוי בהשוואה להתמודדותו המשולשת של אליהו על הילד.

3. על ההבחנה בין שתי התפילות ועל משמעותה עמדנו בפרקי אליהו, 'בצורת' 1, סעיפים 7 ו-9.

4. אמנם יש מפרשים המייחסים את המילים "עַד שָׁבַע פְּעָמִים" למילים "וַיִּזְוֶר הַנֶּעָר". והשווה את פירושונו בגוף העיון למה שנאמר בפסוק במל"א י"ח, מג.

כתוצאה מהבדלים אלו, מתבאר הטעם להבדל ברכיב השלישי שבשני התיאורים - תחיית הילד. כיוון שאצל אליהו התפילה היא הדומיננטית בנס ההחייאה, מתוארת תחיית הילד כהענות ה' לתפילתו:

כב וישמע ה' בקול אליהו.

ואף התיאור הריאלי של התחייה מכוון מבחינה לשונית לתפילתו (השנייה) של הנביא:

התפילה: כא תשב נא נפש הילד הזה על קרבו.
ההענות: כב ותשב נפש הילד על קרבו ויחי.

לעומת זאת, בתיאור החייאת הילד בידי אלישע אין כל זיקה בין תיאור תחייתו בפועל לבין תפילתו של אלישע שפתחה את התהליך. מאידך, מדגיש תיאור תחיית הנער את הביטוי המעשי הפיזי של תחייתו:

לה ויפקח הנער את עיניו.

וכך מעמיד הכתוב את תחייתו בזיקה ברורה למעשיו של אלישע בגהירתו על הנער:

וישם... ועיניו על עיניו.

פקיחת הנער את עיניו בשלב הסופי בתחייתו, מתקשרת לשלבים הקודמים במעשיו של אלישע: גהירתו הראשונה על הנער הביאה לידי "ויחם בשר הילד". גהירתו עליו בהמשך הביאה לידי "ויזורר הנער", ואילו לאחר הפעם השביעית נשלם תהליך ההחייאה: "ויפקח הנער את עיניו".

מה משמעותם של הבדלים כה ברורים בין שני תיאורי ההחייאה המצויים במסגרת כללית דומה? נדמה כי אין צורך במאמץ ניכר כדי להגיע לתשובה: בכל אחד מתיאורי ההחייאה מעוצבת התמודדות של הנביא, ועל מנת להצליח בה הוא חייב לגייס את כוחותיו. ההבדל ביניהם הוא בשאלה עם מי מתמודד הנביא: אליהו מצוי בהתמודדות עם ה', ואילו אלישע מצוי בהתמודדות עם הנער המת עצמו.

סיפור ההחייאה של אלישע אינו קשור במתיחות כלשהי בין הנביא לבין אלוהיו. לפיכך אין תפילתו של אלישע אל ה' מובלטת כלל בתיאור ההחייאה. מאידך, ברור כי אלישע נושא באחריות מסוימת למות הילד הזה, אשר נולד בגזרתו ואשר את דבר מותו העלים ממנו ה'. תיאור החייאתו של הילד בידי אלישע הוא תיאור התמודדותו של הנביא עם אחריותו כלפי הילד. כאשר שלח אלישע את גיחזי להחיות את הילד לא הצליח המעשה, משום שלא הייתה בו קבלת אחריות של הנביא על הילד ועל קיומו. מעשיו של אלישע בגהירתו על הילד, באים לבטא את יחסו החדש, העדכני, אל ילד זה, והם מביעים נטילת אחריות ופריסת חסות של הנביא על הילד. בשימו את "פיו על פיו ועיניו על עיניו וכפיו על כפיו" נותן הנביא מנשמת החיים שלו עצמו אל גופו של הילד

('וכל הנופח - משלו הוא נופח')⁵. לפיכך מודגשים בתיאור זה דווקא מעשיו של הנביא, המחייבים מאמץ ניכר ומתמשך מצדו, משום שבהם מצויה ההתמודדות עם בעיית הסיפור: מותו של הילד הנובע בין השאר ממחדליו של אלישע ביחסו לילד זה ולאמו. סיפור ההחייאה בידי אליהו מהווה התמודדות בין הנביא לאלוהיו, ועל כן עיקרו של תיאור ההחייאה הוא בתפילותיו של הנביא אל ה'. הבעיה המעוצבת בתיאור זה אינה בין אליהו לבין הנער המת וגם לא בין אליהו לאמו (זאת, אף שתיאור המסגרת של נס ההחייאה מלמד על רצונו העז של אליהו לרצות את האם). בתיאור ההחייאה מעוצב מתח ברור בין הנביא לאלוהיו, ועל כן נצרך אליהו לתפילה השנייה, לאחר שהראשונה לא נענתה. רק התפילה השנייה היא שזכתה להענות: "וַיִּשְׁמַע ה' בְּקוֹל אֱלִיָּהוּ".

5. דברים אלו נכתבים לאור מה שהעלינו בסעיף 13 של עיון ו, שהוקדש לדיון בפסוקים אלו.